

Koninklijke Luchtmacht

> Retouradres Postbus 8762, 4820 BB Breda

Secretariaat COVM
Vliegbasis Leeuwarden
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Ministerie van Defensie

Vliegbasis Leeuwarden
Sectie Communicatie

Keegsdijkje 7
MPC 80 A
Postbus 8762
4820 BB Breda
Nederland
www.luchtmacht.nl

Contactpersoon

ELT J.M. Tol
Medewerker Sectie
Communicatie

T +31 (0)58 234 67 00
MDTN *06 493 6700
J.M.Tol@mindef.nl

Onze referentie

CLSK2019009530

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Datum 30 oktober 2019
Betreft Klachtenoverzicht juni 2019

Geachte heer/mevrouw,

Ingevolge de besluitvorming van de gehouden commissie vergaderingen doe ik u bij deze het klachtenoverzicht over de maand juni 2019 toekomen.

De Commandant Vliegbasis Leeuwarden

A.S. Stallmann
Kolonel-vlieger

Bijlagen:
A- Klachtenoverzicht maand juni 2019
B- Grafiek
C- Overzicht per plaats
D- Persberichten

Rapportage klachtenoverzicht COVM Leeuwarden Juni 2019

Melding							Vlucht						Reactie	
Nr	Datum	Tijd	Plaats	Postcode	Omschrijving	Categorie	Aantal	Type	Operator	Proc.	D/A	Factoren	Uitleg	Status
LW14029	03-06-2019	10:15	STIENS	9051GD	Geluidsoverlast	VLI	1	MIL	KLU	J	D	Dieren	Melder gesproken, die gaf aan nooit eerder een melding te hebben gemaakt. Uitleg gegeven over de klachtenprocedure en de FWIT. Melder was hier content mee, maar wilde toch graag de mogelijkheid hebben om nogmaals een melding te maken. Uitgelegd dat dat natuurlijk mag.	J
LW13534	03-06-2019	10:20	GYTSJERK	9061BL	F 16. Kwam vrij laag over het dorp Gytsjerk. Van oost naar west. Veel lawaai en onze honden bang. Dit gebeurt nooit.	VLI	1	MIL	KLU	N	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Een Duitse Eurofighter die als oefenvijand diende vloog over Gytsjerk, in afstemming met luchtverkeersleiding. Mocht daar dus vliegen. We hebben de vlieghoogte nog gecontroleerd, maar de Eurofighter zat boven de minimum vlieghoogte.	E
LW13535	03-06-2019	10:20	GYTSJERK	9061AP	Wat een ontzettend lawaai, ik dacht dat de straaljager zou neerstorten.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Een Duitse Eurofighter die als oefenvijand diende vloog over Gytsjerk, in afstemming met luchtverkeersleiding. Het toestel mocht daar dus vliegen. De vlieghoogte is nog gecontroleerd, maar het toestel zat boven de minimum vlieghoogte.	E
LW14030	04-06-2019	13:25	DRONRYP	9035BS	Gisteren ook al tussen 13.00 14.00 (13.13; 13.15, 13.51) kan elkaar niet eens verstaan ... Moet telkens wachten tot vliegtuigen voorbij zijn, zo geen gesprek mogelijk!!!	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Vanaf baan 23 wordt er gevlogen en daarbij vliegt men langs/over Dronryp, zoals dit al sinds het ontstaan van vliegbasis Leeuwarden plaatsvindt. Overlast is helaas onvermijdelijk. I literaar d herinnen wii dat dit	E

													vervelend is voor melder	
LW14032	05-06-2019	09:15	FRJENTSJER	8801EL	Verschillende keren (binnen ongeveer 30 minuten) met veel lawaai overvliegen	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en bijbehorende vliegbewegingen. Melding klopt inhoudelijk, er zijn meerdere F-16's opgestegen binnen 30 minuten en daarbij is geluid ontstaan. Wel binnen de gegeven kaders	E
LW14031	05-06-2019	10:40	FRJENTSJER	8801EL	Met veel lawaai overvliegen	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en bijbehorende vliegbewegingen. Melding klopt inhoudelijk, er zijn meerdere F-16's opgestegen en daarbij is geluid ontstaan. Dit is wel binnen de gegeven kaders gebeurd	E
LW14033	05-06-2019	13:20	DRONRYP	9035EV	De overvliegende vliegtuigen maken veel meer geluid als voorheen. Het knettert heel hard hier boven Dronrijp, sowieso de laatste twee weken valt dit op.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Wordt gevlogen vanaf baan 23. Vanwege het hogere startgewicht wordt gevlogen met naverbrander, in tegenstelling tot eerdere periodes dit jaar. Verder geen bijzonderheden. We begrijpen de overlast die melder ondervindt	E
LW14034	05-06-2019	13:35	DRONRYP	9035BS	Houdt niet op het veel te harde lawaai!! Al twee dagen Vnl tussen 13.00 - 14.00, maar ook eind vd middag, etc	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Dat betekent meer vliegbewegingen. Ten tijde van de melding zien we vliegpatronen die mooi om Dronryp heen gaan op een hoogte van ongeveer 2000ft. Vanzelfsprekend hebben we begrip voor melder	E
LW14035	05-06-2019	14:30	FRJENTSJER	8801EL	Meerdere keren met veel lawaai overvliegen gedurende ongeveer 30min	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en bijbehorende vliegbewegingen. Melding klopt inhoudelijk, er zijn meerdere F-16's opgestegen en daarbij is geluid ontstaan. Wel binnen de gegeven kaders. Structurele melder	E
LW14036	06-06-2019	09:00	LJOUWERT	8918LT	Vanochtend rond 09:00 uur ooverdovend bulderend geluid van opstijgende vliegtuigen.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email geïnformeerd over vliegbewegingen omtrent de FWIT en bijbehorend geluid. Aangegeven	E

					Wederom met geluidssterkte ruim boven de 80 DB! Hier in de 12 hoog flat op het Anjenplein trilden de ramen...helaas zijn hier, in tegenstelling tot wat er door WoonFriesland wordt beweerd, bij de recente renovatie géén ramen met kunststof kozijnen geplaatst! Nieuwe ramen zijn in de oude houten kozijnen geplaatst. Geluidsoverlast van zowel vliegtuigen als verkeer is hierdoor amper verminderd.											dat er geen wettelijke grenzen zijn voor geluid van straaljagers. Melder vraagt om geluidsisolatie, maar heeft hier geen recht op. Melder moet klachten over de woning aangeven bij WoonFriesland en niet bij de Vliegbasis	
LW14037	06-06-2019	09:15	FRJENTSJER	8801EL	Zelfde als gisteren (ik ben niet altijd thuis dus andere dagen weet ik niet) maar ik vind dat ze erg confronterend over vliegen	VLI	1	MIL	KLU	J	D					Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en bijbehorende vliegbewegingen. Melding klopt inhoudelijk, er zijn meerdere F-16's opgestegen binnen 30 minuten en daarbij is geluid ontstaan. Wel binnen de gegeven kaders	E
LW14038	06-06-2019	13:15	FRJENTSJER	8801EL	Ze komen kennelijk elke dag op meerdere tijden overvliegen. in elke periode dat ze overvliegen (in ongeveer 20 min.) vliegen ze meerdere keren over. ik heb last van migraine dus de dagen dat ik thuis ben heb ik er erg last van.	VLI	1	MIL	KLU	J	D					Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en bijbehorende vliegbewegingen. Melding klopt inhoudelijk, er zijn meerdere F-16's opgestegen binnen 30 minuten en daarbij is geluid ontstaan. Wel binnen de gegeven kaders. Vervelend dat melder last heeft van migraine, maar daar kan de vliegbasis niets aan doen	E
LW14039	07-06-2019	14:44	FEINSUM	9053LV	Op 500 meter hoogte over ons huis razen met een snelheid van 766 km. per uur. Ongehoord.....dus niet.....te veel herrie.....Dit kan echt niet, sorry.	VLI	1	MIL	KLU	J	D					Melding betrof twee F-16's die een VFR-vlucht (vlucht waarbij op zicht wordt gevlogen) maakten. Beide toestellen zaten prima op hoogte. Snelheid is normaal tijdens een vlucht met een straaljager. Melder geïnformeerd over VFR vluchten	E
LW14041	07-06-2019	15:57	LJOUWERT	8919AJ	Goeiedag, Al veel eerder (denk vorig jaar) heb ik deze melding gedaan.	VLI	1	MIL	KLU	N	D					Claim doorgezegt naar afdeling Claims. Zij handelen deze melding verder af. De eerdere melding waar	X

					maar nooit wat terug gehoord. Mijn glazen stonden in de kast te rinkelen, en ik heb een scheur in mijn muur. Jullie zouden dit komen beoordelen meen ik me te herinneren, maar ik heb tot op heden niets gehoord. lvm komst van de schilder hoop ik zeer spoedig van u te horen, zodat we verder kunnen.								melder over spreekt is niet gevonden in het systeem.	
LW14044	13-06-2019	13:33	FRJENTSJER	8801EL	Weer om ongeveer 9:00 /1300/13:30 met veel lawaai overvliegen	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en bijbehorende vliegbewegingen. Melding klopt inhoudelijk, er zijn meerdere F-16's opgestegen binnen 30 minuten en daarbij is geluid ontstaan. Het geluid is wel binnen de gegeven kaders gebleven.	E
LW14048	18-06-2019	14:55	DRONRYP	9035DB	Rond dit tijdstip kwam er een straaljager over Menaam. Ik paste op mijn kleinkinderen. Het meisje van twee jaar kwam gillend aanrennen en was helemaal overstuurd van de herrie. Ze durfde niet meer naar buiten. Het was ook niet normaal. Het is de eerste keer dat ik klaag over het vliegtuiglawaai en ben wel wat gewend maar dit had ik ook nog nooit gehoord. Schandalig!!	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Zeer vervelend dat het kleine meisje zo is geschrokken. Deze melding is gerelateerd aan de FWIT. De betreffende F-16 steeg juist op en boog af richting zee voor oefeningen boven de Vliehors. Geen afwijkingen in de procedures geconstateerd	E
LW14046	18-06-2019	16:04	LJOUWERT	8918LT	Zonet opgeschrikt door 4 (van zuid naar noord) laag over de flat vliegende F 16's "beetje" uit koers geraakt?? Onverantwoord gedrag!	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Betreffende geplande flyby boven vliegbasis Leeuwarden, waarbij netjes boven de minimaal toegestane hoogte is gevlogen	E
LW14047	18-06-2019	16:05	LJOUWERT	8918LR	Goedemiddag< Bij deze dien ik een klacht in over het onverantwoordelijk stunts met 4 F16 boven de	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Betreffende geplande flyby boven vliegbasis Leeuwarden, waarbij netjes boven de minimaal toegestane hoogte is gevlogen	E

					flats Anjen 7-hoog en het Anjenplein!! Wat is dit voor asociaal Machogedrag? Buiten het feit om dat jullie je totaal niets aantrekken van de geluidsnorm constant boven de 80-86 *DB hier tegen de gevel, is het dieptepunt nu wel bereikt!! Graag uitleg en verantwoording voor dit onverantwoordelijke gedrag!									
LW14049	18-06-2019	16:06	MARSSUM	9034GS	Ter hoogte van de Tramstrjitte maakte het vliegtuig met de naverbranders aan een niet normale vliegbeweging, hij ging gelijk recht omhoog na een doorstart.	VLI	1	MIL	KLU	N	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Betreffende F-16 maakte inderdaad een doorstart, maar daarbij is geen naverbrander gebruikt. Het maken van doorstarts hoort bij de training van onze vliegers, onderzoek liet geen afwijkingen zien	E
LW14050	19-06-2019	13:32	BURDAARD	9112HT	Elke dag veel hinder van militair vliegverkeer. We worden misleid! Graag contact.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder teruggebeld en goed gesprek gevoerd waarin er verschil van mening was, maar wel ruimte was voor wederzijds begrip. Melder geïnformeerd over FWIT2019 en de planning voor de komende weken.	J
LW14052	19-06-2019	13:47	LJOUWERT	8918LR	Wederom vandaag regelmatig extreme geluidshinder boven 80- DB 86 dus in de rode zone! Zowel op de App als Flightracker. Helaas is geen bericht geen goed bericht omdat het zo langzamerhand een gebed zonder einde is geworden. Onze woon-leef/werkomgeving en gezondheid worden ernstig aangetast	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email geïnformeerd over vliegbewegingen omtrent de FWIT en bijbehorend geluid. Aangegeven dat er geen wettelijke grenzen zijn voor geluid van straaljagers. Melder vraagt herhaaldelijk om geluidsisolatie, maar heeft hier geen recht op	E
LW14051	19-06-	15:00	STIENS	9051GX	Té veel lawaai van straaljagers	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT.	X

	2019				Té veel vliegen op 1 dag								Momenteel vinden er meer vliegbewegingen plaats dan normaal. Melder wil per email antwoord, maar heeft geen emailadres of telefoonnummer opgegeven. Geprobeerd gegevens te achterhalen via internet, maar contact is onmogelijk. Melding daarom ter kennisgeving aangenomen	
LW14053	19-06-2019	15:00	STIENS	9051LP	op werk erg veel last van 2 a 3 vliegtuigen met te veel lawaai boven woonwijk	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Vervelend dat melder hinder ondervindt. Melder per email geïnformeerd over vliegbewegingen, vlieggebied rondom vliegbasis Leeuwarden en nut en noodzaak van vluchten	E
LW14252	19-06-2019	16:10	LJOUWERT	8951JD	<p>DIT BERICHT IS OP 27 MEI 2019 VERSTUURD. HEB ER NOOIT ANTWOORD OPGEKREGEN. OP ZIJN ZACHTS GEZEGD, ZEER ONVRIENDELIJK.</p> <p>Datum klacht 27-05-2019 Tijdstip klacht (uu:mm) 12:00 Reden van klacht Vliegtuig Type van de klacht Klacht Omschrijving klacht</p> <p>Het is de laatste weken weer een enorme herrie vanaf de vliegbasis Leeuwarden. Normaal wordt er gestart om plusminus 10.30 uur en om ongeveer 14.00 uur. Nu steeds al om 09.00 uur. En dat gaat de gehele dag door. Ook vliegen ze regelmatig over de basis. Laat ze toch lekker op de oefengebieden op de Noordzee oefenen. Na Frisian Flag hebben we genoeg van het extra lawaai.</p>	GRO	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over FWIT, dieper ingegaan op aanvullende vragen en hierover ook uitleg gegeven.	E

					<p>TOEVOEGING: ieder middag is tegen het eind een enorm kabaal. Er wordt dan zeer snel over de basis gevlogen. Tot in de binnenstad is dat hoorbaar.</p> <p>Nog een vraag. Waarom staan de vliegtuigen constant buiten warm te draaien? Je hoort de gehele dag een hoog fluitend geluid. Waarom draaien ze niet warm in een shelter?</p> <p>Reactie mag per mail of telefoon.</p> <p>Reactie per e-mail</p>									
LW14253	21-06-2019	10:00	BRITSUM	9055MA	De geluidsoverlast begint naar mijn idee weer toe te nemen ook de terugvlieg route vindt weer regelmatig plaats boven de bebouwing, sommigen geven extra "gas" met veel overlast, is dat nu echt nodig ??? Ook regelmatig kerosine stank	VLI	1	MIL	KLU	N	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Er vinden meer vliegbewegingen plaats. Om zo snel en veilig mogelijk te kunnen landen worden circuit landingen gemaakt, waarbij gesepareerd wordt geland. Gas bij geven in de bocht is nodig om te blijven vliegen, anders valt een vliegtuig simpelweg uit de lucht	E
LW14254	21-06-2019	13:00	LJOUWERT	8915JK	Veel overvliegen van straaljagers. Veel hard lawaai, duurt vandaag al heel lang. Ook veel last van draaiende motoren van vliegtuigen die op de grond staan. Duurt soms uren.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT, er vinden meer vliegbewegingen plaats daardoor. Melder geïnformeerd over gebied waarin melder woont en wat dit precies inhoudt qua vliegbewegingen.	E
LW14255	21-06-2019	13:14	LJOUWERT	8918LR	Goedemiddag, Bij deze wil wederom een klacht indienen wegens enorme geluidhinder F16 een paar maal per dag! Zowel op de Fligtracker als op de App 86 DB gemeten.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder wederom per email geïnformeerd over vliegbewegingen omtrent de FWIT en bijbehorend geluid. Nogmaals aangegeven dat er geen wettelijke grenzen zijn voor geluid van straaljagers. Melder is een structurele melder en niet voor rede vathaar	E

					Meerdere meetstations staan constant hierdoor in de rode zone!! Vind het ook heel slecht dat de Basis buiten al deze overlast niet snel reactie geeft op de klacht van afgelopen week waarin 4 F16 raketings over de flat vlogen. Het is wachten op het moment dat het fout zal gaan..									
LW14256	21-06-2019	14:49	MARSSUM	9034GA	Er vloog zojuist een straaljager zeer laag over met enorm lawaai. Mijn dochtertje van 3 speelt in de tuin en schrok zo enorm en heeft last van haar oren door het enorme geweld. Het op deze manier opstijgen is absoluut niet nodig en is schadelijk voor de mensen in de omgeving. We hebben de laatste weken al te maken met enorm veel vliegbewegingen en dan mag er wel wat meer rekening worden gehouden met de omgeving.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Ontzettend vervelend voor dochter dat ze zo geschrokken is. Melding is gerelateerd aan de FWIT, er vinden meer vliegbewegingen plaats op dit moment. Onderzoek gedaan naar manier van opstijgen, heeft geen afwijkingen opgeleverd.	E
LW14257	21-06-2019	14:50	MARSSUM	9034GA	Er vloog vanmiddag een straaljager over met wel heel veel kabaal. Mijn dochter is helemaal niet bang maar met dit geweld in de lucht vind ze het steeds minder leuk. En wij ook :-(VLI	1	MIL	KLU	J	D		Vervelend dat dochter zo geschrokken is. Melding is gerelateerd aan de FWIT, er vinden daardoor meer vliegbewegingen plaats. Melder geïnformeerd over vliegbewegingen in relatie tot de omgeving	E
LW14258	24-06-2019	10:36	SINT ANNE	9076PP	Op elke mooie dag wordt er geoefend en gebromd en herrie gemaakt. het klinkt de hele tijd door via het water. 's Avonds hoor je namelijk behoorlijk harde lijnvliegtuigen helaas uit Heathrow die toch heel hoog vliegen dus houd eens rekening met de herrie	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT, daardoor vinden meer vliegbewegingen plaats. Melder per email geïnformeerd over de vliegbewegingen en welke impact dat heeft voor de omgeving.	E

				<p>die jullie continue maken. Dit komt door het water dat je dit goed hoort of zelfs harder hoort dan jullie denken. Er is hier ook een autistisch meisje die hier woont en daar niet tegen kan. Woon je rustig in Friesland op elke mooie dag is het raak gebrom, harde grommen en veel motor herrie. Misschien moeten jullie je oriënteren op een kaal gebied in een niet zo'n vol land! Pas was er een piloot van jullie aan het stunts. het was een oud vliegtuigje. boven mijn dak!!!! terwijl er 2 km verderop zee is. waar zijn jullie mee bezig?? Spitfire op 7 juni. 10 min loopschroeven duikvluchten. mooi vliegtuig op vliegshow maar boven mijn dak zo laag zonder aankondiging?. Dus ook daar een klacht over. Ik ga het ook bij het rijk melden. juist omdat 2 k m verderop de zee was. En heb ook vaak last van een zwaar grijs dik vliegtuig wat zomaar uit de mist opdoemt met zware motor en ook zeer laag vliegt. Erg storend en gevaarlijk. Op een avond dacht ik dat er een Russisch vliegtuig via de zee binnen kwam...schrok me dood. Het is ook nog eens zo'n grauw ding met een onheilspellend motorgeluid. daar wordt je van te voren ook niet even over ingeseind. Nu ik het schrijf ook weer het is er continu. hard en zacht maar altijd storend! Ga toch eens een flink eind de Noordzee op met die straaljagers en blij daar! Ja het</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					is nodig voor als er oorlog is...nou we helpen heel de wereld en of dat nodig en IS verspreid zich razend snel in ons midden al omdat de grens gewoon open blijft. Daar zou overheid meer tegen moeten doen ipv de hele dag rondvliegen boven de huizen.									
LW14264	25-06-2019	09:00	BURDAARD	9112HT	Geluidsoverlast	VLI	2	MIL	KLU	J	D		Melder telefonisch niet kunnen bereiken na drie pogingen. Melding is gerelateerd aan de FWIT. Melder hierover eerder gesproken en toen uitgebreid geïnformeerd	3
LW14260	25-06-2019	09:30	HALLUM	9074LD	Goedendag heer en of mevrouw, Bovenstaand moest ik een datum en tijdstip invullen maar mijn klacht komt van de laatste weken. Wij wonen niet ver van de vliegbasis af en weten dat er rond kwart voor 12 nogal wat vliegtuigen over komen met veel lawaai maar oke daar kunnen wij ons nog bij neer leggen. De laatste tijd komt het steeds vaker voor dat het de hele ochtend doorgaat. Niet met een rustig geluid maar echt de "vliegtuigen" met het harde bonkende geluid. Het wekt grote ergernis op bij ons. Ons vee raakt er van overstuur en buiten je ding doen zit er niet in. Je voelt je heel naar bij dat doordringende geluid. Wat is hier aan de hand? Hebben jullie een andere vliegroute, andere tijden, id het drukker zijn er piloten de weg kwijt? Ik wil het in eerste instantie alleen aangeven dat we er behoorlijk last van hebben. We hoeven geen uitleg we hopen dat er meer mensen over beginnen	VLI	1	MIL	KLU	J	D		FWIT. Begrip voor standpunt van meldster. Deze week wordt er met meer toestellen gevlogen, afgelopen weken zijn een aantal missies uitgevallen die ingehaald moeten worden. Is geen sprake van andere routes, tijden of vliegers die de weg kwijt zijn	X

					en dat jullie maatregelen nemen.									
LW14259	25-06-2019	09:58	JELSUM	9057RE	Momenteel en ook vanochtend weer gaan de F16 met ongekend veel lawaai omhoog. tussen 101 tot uitschieters van 110!!! Dit werkelijk te gek voor woorden. Kan ook met 95 decibel!!!!	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT, toestellen maken gebruik van de naverbrander omdat dit bij de huidige tempratuur/windsnelheid/startgewicht F-16 zo is voorgeschreven. Daarbij komt dat op dag van melding zowel vanaf 05 als 23 is gevlogen.	3
LW14261	26-06-2019	16:07	GOUTUM	9084AJ	Op gegeven moment vloog gegeven toestel vrijwel recht over onze woning.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Melder per email geïnformeerd over vliegbewegingen en de relatie tot de omgeving	E
LW14262	27-06-2019	09:00	WYNS	9091BE	Er vliegen straaljagers met (vermoedelijk) naverbranders recht over ons dorp Wyns , tegen de afspraken (niet boven dorp langs en zonder naverbranders) op de 26e juni ook tussen 8.00 en 9.30 en s'middags en vandaag weer .	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT, daardoor vinden meer vliegbewegingen plaats. Onderzoek gedaan naar vliegbewegingen, betreffende F-16's vlogen op ruime afstand langs het dorp zonder naverbrander. Verder is de vliegbasis niet op de hoogte van afspraken met het dorp Wyns	E
LW14265	27-06-2019	14:00	GYTSJERK	9061BB	De laatste tijd zeer veel geluidsoverlast van de Vliegbasis Leeuwarden. De overlast is veel erger de laatste tijd. Ben me er van bewust dat we in de buurt van de basis wonen maar dat houd niet in dat de overlast steeds maar hoeft toe te nemen.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT, daardoor vinden er meer vliegbewegingen plaats. Melder per email geïnformeerd over vliegbewegingen en de gevolgen hiervan voor de omgeving.	E
LW14267	27-06-2019	14:00	MARSSUM	9034XD	Ons is altijd gezegd dat wij buiten de vliegzone liggen. Gisteren vlogen ze echter recht over ons huis met ooverdovend geluid en de paarden sloegen op hol en dat liep net goed af!!! En ook als men wel in de	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Op dit moment vinden er meer vliegbewegingen plaats. Melder geïnformeerd over vliegbewegingen in relatie tot de omgeving. In tegenstelling tot wat men melder heeft verteld ligt woning wel degelijk binnen het vliegebied	E

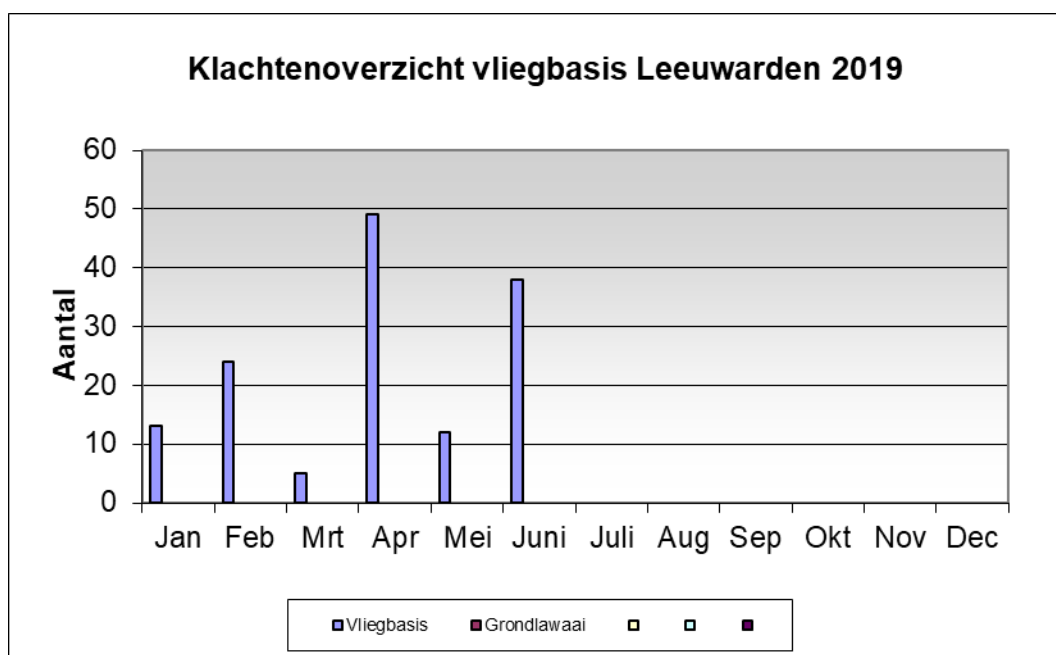
					vliegzone blijft zoals vandaag is het geluid extreem. Hoe kan dit? En hoe komen wij in aanmerking voor geluidsisolatie ?									
LW14266	27-06-2019	16:00	BRITSUM	9055LN	Kan het niet een beetje minder bij het opstijgen, of iets meer en dan eerder de hoogte in. Vandaag meerdere keren luidruchtig tijdens het opstijgen. Zowel in de ochtend, als in de middag.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melding is gerelateerd aan de FWIT. Vanwege de zware configuratie (startgewicht) van de F-16's wordt er gestart met gebruik van naverbrander. Dit is voorgeschreven in onze boekwerken. Veiligheid staat altijd voorop bij ons. We realiseren ons dat dit overlast geeft in de omgeving.	X

Klachtenoverzicht vliegbasis Leeuwarden
2019

Omschrijving	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vliegbasis	13	24	5	49	12	38	0	0	0	0	0	0
Grondlawaai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	13	24	5	49	12	38	0	0	0	0	0	0

Totaal vliegbasis 141
Totaal grondlawaai 0
Totaal 141

Totaal aantal klachten 2019

KLACHTENOVERZICHT PER PLAATS 2018

Plaats	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aldtsjerk	1											
Berltsum				1								
Bitgum				1								
Bitgummole	1	1		1								
Britsum	1			1		2						
Burdaard				1		2						
Dronryp	1		1	4	1	4						
Feinsum						1						
Frjentsjer	1			2	2	6						
Goutum						1						
Gytsjerk						3						
Hallum						1						
Harns		9		1								
Hjerbeam					1							
Húns				1								
Hurdegaryp		1										
Jelsum				4	1	1						
Koarnjum				5								
Ljouwert	2		1	9	3	8						
Marssum	5		1	6	2	4						
Menaam				1	1							
Oentsjerk				1								
Rie		1										
Skingen				1								
St. Anne		2				1						
St. Jabik		3										
Stiens		1	2	7		3						
Tsjummearum		5										
Winsum	1			1								
Westhoek		1										
Wyns				1	1	1						
Totaal	13	24	5	49	12	38						141

Persbericht

F-16 wapeninstructeursopleiding van start op vliegbasis Leeuwarden

In de periode van maandag 29 april tot en met donderdag 14 november 2019 volgen 11 F-16 vliegers de *Fighter Weapons Instructor Training (FWIT)* op vliegbasis Leeuwarden. Deze hoogwaardige training wordt georganiseerd door het 322 TACTES squadron, het kenniscentrum op het gebied van jachtvliegen. Aan het einde van deze training weten de studenten alles over de systemen, de wapens aan boord en de tactieken die gebruikt kunnen worden. Ze worden opgeleid tot specialist in het integreren van allerlei wapensystemen. Daarnaast worden ze optimaal voorbereid om de opgedane kennis over te dragen op collega's en hun rol als tactisch leider thuis en op uitzending uit

te voeren.

Deelnemers

Aan de FWIT nemen dit jaar F-16 vliegers uit drie landen deel: België, Nederland en Portugal. Deze landen maken allen deel uit van de *European Participating Air Forces*, kortweg EPAF. De zeven maanden durende opleiding bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Tijdens het theoretische deel wordt de al bestaande kennis over tactieken, sensoren en wapensystemen uitgebreid met aanvullende diepgaande systeem- en achtergrond kennis. Tijdens de praktijkfase ligt de nadruk op de ontwikkeling van instructie en technische vaardigheden tijdens luchtoperaties.

Pijlers FWIT 2019

De FWIT 2019 kenmerkt zich verder door enkele bijzonderheden. Zo zullen de studenten uitgedaagd worden om complexe missies te vliegen met meerdere types vliegtuigen. Hierbij zal de student als 'Mission Commander' in een leidinggevende rol optreden om een zo succesvol mogelijke oplossing te vinden voor tactische uitdagingen.

Verder zal de focus meer dan ooit liggen op leiderschap. Waar voorheen de FWIT gefocust was op specifiek F-16 gerelateerde zaken worden de studenten nu opgeleid tot specialist in het integreren van meerdere wapensystemen en space om zodoende met een effectief team een missie te kunnen uitvoeren. Tevens wordt in de theoriefase veel aandacht besteed aan instructie technieken en psychologie om zodoende optimaal voorbereid te zijn op meerdere types studenten en situaties.

TWIC integratie

De Nederlandse C-130 Hercules transport eenheid van de vliegbasis Eindhoven en de Belgische C-130 Hercules transport eenheid van de vliegbasis Melsbroek hebben zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot tactische eenheden. Tactische inzet betekent onder andere optreden in gebieden met vijandelijk dreiging. De Hercules kan hiervoor worden gebruikt. Tijdens de *Transport Weapons Instructor Course* (TWIC) leert de Hercules vlieger om andere wapensystemen te gebruiken om zijn inzetgebied toegankelijk te maken met behulp van vuursteun van bijvoorbeeld jachtvliegtuigen. De TWIC klas van 2019 loopt daarom op academisch en vliegtechnisch gebied een aantal periodes gezamenlijk op met de FWIT studenten om kennis en ervaringen te delen. De graduatie vindt ook gelijktijdig plaats.

Geluidshinder

Voor informatie over vliegbewegingen <https://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen>. Klachten kunnen worden ingediend via www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/klachten-geluidsoverlast.

Noot voor de redactie: Voor meer informatie over de FWIT kunt u contact opnemen met Sectie Communicatie vliegbasis Leeuwarden, 058-2346700 of LW.Communicatie@mindef.nl

Datum 7 mei 2019

Persbericht

QRA-taak Benelux weer naar vliegbasis Leeuwarden

Ministerie van Defensie

Vliegbasis Leeuwarden
Sectie Communicatie

Keegsdijkje 7
MPC 80 A
Postbus 8762
4820 BB BREDA
www.luchtmacht.nl

Vanaf 9 mei 2019 wordt de QRA-taak weer uitgevoerd vanaf vliegbasis Leeuwarden. Eén van de taken van de Koninklijke Luchtmacht is om adequaat te reageren op schendingen van het luchtruim van Nederland, België en Luxemburg. Om die reden staan vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week twee F-16's gereed. Dit wordt de zogenaamde *Quick Reaction Alert* (QRA) taak genoemd. Deze taak wordt uitgevoerd om de veiligheid in de lucht te bewaken.

Nederland en België leveren bij toerbeurt QRA-jachtvliegcapaciteit. Dat gebeurt vanaf vliegbasis Leeuwarden of vliegbasis Volkel en de Belgische vliegbases Kleine-Brogel of Florennes. Van donderdag 9 mei tot en met donderdag 4 juli 2019 neemt vliegbasis Leeuwarden de bescherming van het luchtruim van de Benelux over. Op dit moment wordt de QRA-taak verzorgd door de vliegbasis Florennes in België.

De QRA kan binnen enkele minuten opstijgen om een ongeïdentificeerd toestel te onderscheppen. De QRA taak wordt in nauwe samenwerking met het *Air Operations Control Station* (AOCS) in Nieuw Milligen uitgevoerd. Wanneer de gevechtsleiding van het AOCS opmerkt dat een vliegtuig het Nederlandse luchtruim binnenvliegt zonder radiocontact te maken, worden de F-16's van de QRA gealarmeerd om op te stijgen en het toestel te onderscheppen. De luchtgevechtsleiding binnen Europa werkt samen op het moment dat ongeïdentificeerde vliegtuigen naar een luchtruim van een naburig land dreigen te vliegen, zodat voortijdig kan worden ingespeeld op mogelijk naderende dreiging.

Voor meer informatie over de QRA, zie <http://www.defensie.nl/onderwerpen/taken-in-nederland/verdediging-nederlands-luchtruim>. Wilt u meer weten over vliegbewegingen, zie <http://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen> of NOS teletekst pagina 766. Klachten kunnen online worden ingediend via <http://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/klachten-geluidsoverlast>